

[Ole Bjørn Kraft.]
 skelighederne vil stige, jo længere Skatteydelsen alene er Grundlaget for Støtten til de gamle. Det er Hensigten at udskyde Afgørelsen til en ubestemt Fremtid, hvor vi, som Ministeren udtrykte det — jeg haaber, jeg har den højtærede Formands Tilladelse til at citere det, det staar Sp. 1036 —, har naaet en virkelig økonomisk Balance i Erhvervslivet og er naaet til en virkelig Dalen af Arbejdsløsheden paa et sikkert Grundlag som Udtryk for en øget Bæreevne i Samfundet. Alt dette skulde altsaa opnaas, inden Ministeren mente, Øjeblikket var kommet til at forelægge eller gennemføre en Lov om Folkepensionering. Hvis dette Standpunkt vil blive strængt fastholdt, er jeg bange for, at det ikke bliver i denne Konges Tid, at den danske Rigsdag ser en Venstre-regerings Forslag om Folkepensionering forelagt eller et saadant Forslag gennemført, i Særdeleshed da ikke, hvis Arbejdsløsheden af Lovgivningsmagten skal bekæmpes med samme Effektivitet, som det hidtil har været Tilfældet; men jeg haaber meget inderligt, at det skal lykkes at moderere denne Opfattelse. Jo mere jeg beskæftiger mig med dette Spørgsmaal om Folkepensionering, des klarere staar det for mig, at lige saa sikkert som det er, at en Overgang til en Folkepensionering baade af økonomiske og af folkepsykologiske Grunde er en Nødvendighed, lige saa sikkert er det, at en saadan Overgang maa finde Sted hurtigst muligt, hvis det overhovedet skal lykkes at slippe bort fra det nuværende Understøttelsessystem med alle dets skadelige direkte og indirekte Virkninger.

I min forrige Tale om dette Spørgsmaal nævnte jeg en Række Oplysninger om engelske Forhold, som jeg fandt egnede til at understøtte Kravet om allerede nu at tage Spørgsmaalet op. Disse Oplysninger mente Ministeren ikke uden videre kunde overføres til danske Forhold. Det har naturligvis heller aldrig nogensinde været min Mening; de skulde blot tjene til Belysning af og til Begrundelse og Støtte for de almindelige Betragtninger, jeg fremsatte, og som gik ud paa at paaavise den stærke Stigning i Udgiften til Aldersrenten, som kunde ventes i de kommende Aar paa Grund af den Forskydning i Forholdet

imellem Aldersklasserne, som er en Følge af den faldende Dødelighed og den aftagende Fødselshyppighed, og som vil lade Antallet af nydende, det vil sige de gamle, vokse paa Bekostning af de ydende, de yngre Aldersklasser. Ministeren synes at være i Tvivl om, hvorvidt den engelske Statistik havde Gyldighed ogsaa paa danske Forhold. Jeg har derfor, da denne Sag ligger mig meget paa Sinde, søgt en Oversigt over, hvorledes det Forhold kan tænkes at stille sig her i Landet. Det er naturligvis meget vanskeligt at naa til fuld Klarhed over dette Forhold, da der er saa forfærdelig mange ubekendte Faktorer, der kan gøre sig gældende, men ved Velvillie af Direktøren for Pensionsforsikringsanstalten, Dr. phil. Jørgensen, der har beskæftiget sig indgaaende med alle disse Spørgsmaal, er jeg kommet i Besiddelse af en Beregning over den sandsynlige Udvikling af Aldersfordelingen i de kommende Aar, henholdsvis for Alderen 18—64 Aar og over 65 Aar. Det fremgaar af denne, at medens de ydende Aldersklasser i en 90-aarig Periode tilnærmelsesvis vil blive fordoblet, fra ca. 2 Millioner til ca. 4 Millioner, vil de nydendes Antal paa det nærmeste blive tredoblet, fra ca. 249 000 til ca. 696 000. Hvis man tænker sig de øvrige Forhold forblivende nogenlunde ens, vil det staa klart, at de forandrede Forhold vil medføre en væsentlig Stigning i Aldersrenten og en voksende Byrde for den enkelte, som er med til at bære denne Udgift. Føjer man hertil Udsigten til en dalende Nationalindkomst pr. Hoved, faar Kravet om en hastig Omlægning yderligere Vægt. Det vil sikkert endnu være muligt, uden at der kommer alt for overvældende Byrder i Overgangstiden, at foretage en Omlægning. Men indenfor et ikke alt for langt Spand af Aar vil det ikke være muligt længere hverken af økonomiske eller af folkepsykologiske Grunde. Og dertil kommer en Aarsag, som jeg gerne vil have Lov til at fremhæve. En Nyordning af dette Spørgsmaal paa det Grundlag, vi her diskuterer, kan i det væsentlige kun vente Tilslutning fra Venstre og det konservative Folkeparti. Mon det ikke er at trække for store Veksler paa Fremtiden at vente, at den nuværende Tilstand vil bibeholdes til det fjerne Tidspunkt, som Ministeren an-